

แบบรายงานองค์ความรู้ เพื่อบรรจุในเว็บไซต์ Knowledge Page Internet จังหวัดราชบุรี

ส่วนราชการ : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี

เรื่อง : จุลินทรีย์ EM (Effective Microorganisms)

EM ย่อมาจาก Effective Microorganisms หมายถึง กลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งค้นพบโดย ศ.ดร.เทรูโอะ ฮิงะ นักวิทยาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญสาขาพืชสวน มหาวิทยาลัยริวกิว เมืองโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น

ลักษณะทั่วไป

ลักษณะทั่วไปของจุลินทรีย์ EM คือ ต้องการที่อยู่ที่เหมาะสม ไม่ร้อนเกินไป หรือเย็นเกินไป อยู่ในอุณหภูมิปกติ ต้องการอาหารจากธรรมชาติ เช่น น้ำตาล รำข้าว โปรตีน และสารประกอบอื่นๆ ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต จุลินทรีย์ EM เอื้อประโยชน์แก่พืช สัตว์ และสิ่งมีชีวิตทั้งหมด จะทำงานในที่มืดได้ดี ทั้งนี้ EM เป็นจุลินทรีย์จากธรรมชาติ ไม่สามารถนำใช้ร่วมกับสารเคมีได้

การเก็บรักษา

หัวเชื้อ EM หากปิดฝาให้สนิทจะสามารถเก็บได้นานประมาณ 1 ปี และควรเก็บไว้ในที่อุณหภูมิปกติ ไม่ควรนำไปไว้ที่กลางแดดไว้และไม่ควรเก็บไว้ในตู้เย็น เมื่อมีการนำจุลินทรีย์ EM ไปใช้แล้วและหากใช้ไม่หมด ต้องรีบปิดฝาให้สนิท เพื่อไม่ให้เชื้อโรคหรือจุลินทรีย์อื่นๆ ที่เป็นโทษในอากาศเข้าไปปะปน และควรนำไปใช้ให้หมดในระยะเวลาที่เหมาะสม

หาก EM เปลี่ยนเป็นสีดำ มีกลิ่นเหม็นเน่า ถือว่า EM ตายไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ และกรณีเก็บไว้นานจะมีฝ้าขาวเหนียวน้ำแสดงว่า EM พักตัว เมื่อเขย่าภาชนะฝ้าสีขาวจะสลายตัวและนำมาใช้ได้ตามปกติ

การขยายจุลินทรีย์ EM

ส่วนประกอบ

- จุลินทรีย์ EM จำนวน 2 ช้อนโต๊ะ
- กากน้ำตาล จำนวน 2 ช้อนโต๊ะ
- น้ำสะอาด จำนวน 1 ลิตร

วิธีทำ

ผสมจุลินทรีย์ EM กากน้ำตาล และน้ำ เข้าด้วยกัน ใส่ขวดพลาสติกชนิดฝาเกลียวปิดขวดให้สนิท เก็บไว้ 5 วัน จะเป็นหัวเชื้อขยาย เป็นการนำจุลินทรีย์มาขยายให้ได้จำนวนมากลดต้นทุน นำไปใช้หรือขยายต่อได้อีก ซึ่งสามารถเก็บไว้ได้นาน 3 เดือน

การนำจุลินทรีย์ EM ไปใช้ประโยชน์

ปัจจุบันมีการนำจุลินทรีย์ EM มาใช้ประโยชน์กันอย่างแพร่หลายเนื่องจากสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้หลายรูปแบบ ทั้งในด้านการเกษตรและด้านสิ่งแวดล้อม

1) การทำฮอร์โมนผลไม้

ส่วนประกอบ

- มะละกอสุก จำนวน 2 กก.
- ฟักทองแก่จัด จำนวน 2 กก.
- กลัวยน้ำหว่าสุก จำนวน 2 กก.

- จุลินทรีย์ EM จำนวน 1 แก้ว
- กากน้ำตาล จำนวน 1 แก้ว
- น้ำสะอาด จำนวน 1 ถัง หรือ 10 ลิตร

วิธีการ

หั่นมะละกอ พักทอง กลัวยังเปลือกและเมล็ด ใส่ภาชนะมีฝาปิดผสม EM และกากน้ำตาลอย่างละ 1 แก้ว ใส่ น้ำ 10 ลิตร หรือ 1 ถัง คนให้เข้ากันปิดฝาให้แน่นหมักไว้ 7-8 วัน

วิธีใช้

4-5 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ 10 ลิตร หรือ 1 ถัง ฉีดพ่น ราวจะทำให้ติดดอก ผล ขนาดโต น้ำหนักดี รสชาติอร่อย

2) การทำจุลินทรีย์น้ำ (ใช้ทันที)

ส่วนประกอบ

- จุลินทรีย์ EM จำนวน 1 ช้อนโต๊ะ
- กากน้ำตาล จำนวน 1 ช้อนโต๊ะ
- น้ำสะอาด จำนวน 10 ลิตร หรือ 1 ถัง

วิธีการ

นำจุลินทรีย์ EM และกากน้ำตาลผสมในน้ำให้เข้ากัน

วิธีใช้

พืช ผัก ใช้ฉีด พ่น รด ราว ทุก 3 วัน ไม้ดอก ไม้ผล พืชสวน ฉีดพ่น ทุก 7 วัน เดือนละ 1-2 ครั้ง ใช้ให้หมดภายใน 1 วัน หากไม่หมดให้นำไปรดห้องน้ำ ล้างพื้นซีเมนต์หรือเทลงท่อระบายน้ำ

3) สูตรไล่แมลง (สุโตจุ,EM)

ส่วนประกอบ

- จุลินทรีย์ EM จำนวน 1 แก้ว
- กากน้ำตาล จำนวน 1 แก้ว
- น้ำสะอาด จำนวน 10 ลิตร หรือ 1 ถัง
- น้ำส้มสายชู 5% จำนวน 1 แก้ว
- เหล้าขาว 28-40 ดีกรี จำนวน 2 แก้ว

วิธีการ

นำส่วนผสมมาผสมให้เข้ากัน ใส่ภาชนะปิดฝาให้สนิท หมักไว้ 7 – 10 วัน เขย่าถึงเบาๆ ทุกวันและเปิดฝานิดๆ ให้ก๊าซระบายออก ควบคุมกำหนดใส่ขวดพลาสติก ชนิดฝาเกลียว เก็บไว้ใช้ได้นาน 3 เดือน

วิธีใช้

4-5 ช้อนโต๊ะ ผสม น้ำ 20 ลิตร ใช้ฉีด พ่น รด ราว พืชผัก ใบไม้ ไม้ดอก พืชสวนทุกสัปดาห์

เพิ่มเติม

วัตถุที่สามารถนำมาใช้แทนกากน้ำตาลได้

- น้ำผึ้ง, น้ำตาลทรายแดง, นมสด
- น้ำผลไม้สดทุกชนิด เช่น น้ำมะพร้าว น้ำส้ม น้ำสับปะรด น้ำอ้อย ฯลฯ
- น้ำข้าวข้าว
- น้ำปัสสาวะ